

С Т А Н О В И Щ Е

за дисертационен труд

на тема:

**«ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ФИЗИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И
АКАДЕМИЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ НА УЧАЩИТЕ
(НАЗАРЕТ КАТО КАЗУС) »**

на

ИРИТ БЕРКОВИЧ

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки”

Професионално направление 3.2. „Психология”

докторска програма “Педагогическа и възрастова психология”

Научни ръководители:
доц. д-р Красимир Иванов
доц. д-р Петър Нешев

Изготвил становището:

доц. д-р Миглена Кръстева-Иванова

Актуалност на дисертационният труд:

Спортът и физическото възпитание са необходими на младите хора, за да водят здравословен начин на живот, да гарантират устойчивост в обществото. Това изисква действия от правителствата и подкрепа от международната общност. Основното право на достъп до физическо възпитание е залегнало в Международната харта на ЮНЕСКО за физическо възпитание, физическа активност и спорт, приета през 1978 г.

От гледна точка на невропсихологията следва да се отбележи, че по време на спортна дейност се увеличава подвижността на нервните процеси на възбуждане и инхибиране в кората на главния мозък и в други части на нервната система, като по този начин процесът на възбуждане по-лесно и бързо преминава в процес на инхибиране и обратно. Поради това тялото реагира по-добре на всякакви външни и вътрешни дразнения, в резултат на което движенията на тялото стават по-бързи и сръчни. Концентрацията също се подобрява. При физически развитите хора нервната система се адаптира по-лесно към нови движения и нови условия на труд.

Всичко това може да бъде разгледано в светлината на актуалността на темата на дисертационното изследване.

Теоретична рамка на дисертационния труд:

Дисертацията е в обем от 182 страници, разпределени в четири глави: увод, научни и психологични теории, емпирично изследване, което изследва връзката между физическото възпитание и академичните постижения на учениците, и последна глава от резултати, дискусии и констатации. Съдържанието на всяка глава е разделено на отделни раздели. Констатациите съдържат 32 таблици. Библиографията се състои от 130 източника на английски език.

Първата глава е посветена на теоретичен обзор на съвременни данни, свързани с темата на изследването. Прегледът на литературата описва израелската образователна система и мерките, използвани за оценка на постиженията в обучението, преди да се съсредоточи върху физическото възпитание в Израел. Психологическите механизми, наблюдавани при учениците от началното училище, и психо-физиологичната връзка с академичните среди също се изследват, за да се осигури разбиране на психологическите аспекти зад постиженията.

Във втората глава е описана методологията, използвана в изследването. Въвеждат се изследователските хипотези, предоставя се описание на изследователската популация, каквито са и мерките, използвани в изследването. Описани са и методите за събиране на данни и анализът на данните.

Третата глава представя резултатите от изследването. Четвъртата глава включва обобщение и а и заключенията от изследването.

Дизайнът на емпиричното психологично изследване е да се изследват връзките между физическите постижения и академичните постижения на учениците в началните училища на Северен Израел, Назарет. Изследването има за цел също така да изследва разликите в отношенията между физическите постижения и постиженията в различните видове академични дисциплини. В допълнение, изследването е предназначено да изследва различията между половете във връзката между физическите и академичните постижения и ефекта от социално-икономическия статус. Друга цел е да се идентифицира ефектът на възрастта върху връзката между атлетичните способности и академичните постижения.

Изследваната група се състои от 549 ученика от пети и шести клас, без да е правена подборка на ИЛ по специални критерии. Броят на ИЛ е достатъчен за извеждането на релевантни изводи.

Инструментариумът на изследването е адекватен на замисъла му/описание на казус/ и на поставените изследователски задачи и показва единството със съдържателното описание на конструктите.

Заключения от проведените изследвания:

В заключение може да се обобщи, че е изследвана връзката на физическата активност с академичните постижения по конкретни предмети. Установена е положителна корелация между оценките, които учениците са постигнали в упражнението за аеробна издръжливост и езиковата оценка, която учениците са постигнали. Подобна положителна корелация е установена между оценките, които учениците са постигнали в упражнението за аеробна издръжливост и оценките по математика на учениците. Следователно, превъзходството в упражнението за аеробна издръжливост изглежда е предиктор както на езиковите, така и на математическите способности, в допълнение към цялостната професионална оценка на учениците.

Установено е също така, че възрастта влияе върху степента на разликата, показваща разликите в академичните постижения между групата ученици, които се отличават в спорта, и групата ученици, които не се отличават в спорта. Разликата в академичните постижения за учениците от шести клас е по-голяма от тази на учениците от пети клас, което показва необходимостта да се вземе предвид възрастта при изследване на връзката между спортните способности и академичните постижения.

Приносите на дисертационното изследване:

Изведени са два основни приноса, със съответните подточки:

Това изследване допринася за запълване на теоретичната празнина, отнасяща се до:

- Връзката между физическите и академичните постижения в началните училища в Израел.
- Изследване на разликите във връзките между физическите постижения и постиженията в различните видове академични дисциплини.
- Полови различия във връзките между физическите и академичните постижения.
- Ефектът на възрастта върху връзките между физическите и академичните постижения и накрая влиянието на социално-икономическия статус върху връзката между физическите и академичните постижения.

След констатациите планираното последващо проучване ще има за цел да въведе програма за интервенция. В началните училища ще действа нова позитивна психология, която има за цел да увеличи максимално индивидуалния потенциал на детето професионално, академично и личностно като насърчава успеха в поддържането на физическото здраве, хранителното здраве и упражненията.

Поради положителното въздействие на физическата активност върху академичните постижения на шестокласниците в началните училища авторът на изследването постави нова политика за добавяне на допълнителен час физическо възпитание за 200 ученици от началното училище пети и шести клас с цел разширяване на изследването.

Авторефератът вярно и точно отразява същността на дисертационния труд. Изказът е професионален, екзактен, личи личната ангажираност на автора към проблематиката на разработката.

Дисертантът има нужните одобрени научни публикации от НАЦИД.

В заключение мога да кажа, че високо оценявам труда на Ирит Беркович, изведен от богатия теоретичен обзор, проведеното изследване и анализа на изводите от него и предлагам на членовете на уважаемото жури да ѝ бъде присъдена ОНС „доктор по психология“, в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, Докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“, за което гласувам положително.

6.11.2023 г, Варна

Изготвил становището:

доц. д-р М. Кръстева-Иванова